

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de avocatul Valeriu Negoită în interesele lui Vitalie Moraru,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Moraru împotriva SA „Moldovagaz”, intervenient accesoriu SRL „Cahul Gaz”, cu privire la anularea deciziei nr. 6 din 21 februarie 2018, anularea chitanței de plată, încasarea cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională a SA „Moldovagaz” împotriva lui Vitalie Moraru cu privire la încasarea costului gazelor naturale și a cheltuielilor de judecată

împotriva decizie din 19 decembrie 2023 a Curții de Apel Cahul

*(Dosarul nr. 3ra-340/24
NR. PIGD 2-18014005-01-3ra-15042024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ.
Dezacordul recurentului cu hotărârea instanței de apel nu constituie un
temei de casare a deciziei contestate.

Au examinat anterior cauza judecătoreii: Instanța de fond: D. Bosîi,
Instanța de apel: V. Movilă, E. Dvurecenschii, S. Pilipenco,

29 ianuarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de avocatul Valeriu Negoită în interesele lui Vitalie Moraru

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 21 aprilie 2018 Vitalie Moraru a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldovagaz” solicitând, anularea ca ilegală decizia nr. 6 din 21 februarie 2018 emisă de către șeful SFGN or. Cahul SA „Moldovagaz”, Valeriu Valachi, calculul consumului de gaze naturale din 21 februarie 2018, efectuat pentru consumatorul Moraru Vitalie și chitanța de plată în numerar din 26 februarie 2018, încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii a invocat că, la data de 21 februarie 2018 de către șeful SFGN or. Cahul SA „Moldovagaz” a fost emisă o decizie prin care: 1. În conformitate cu prevederile p. 151 din Regulamentul de efectuat calculul consumului de gaze natural prin metoda sistemului paușal pentru perioada de 78 zile (01 decembrie 2015 – 17 februarie 2016). 2. Consumatorul va suporta cheltuielile solicitate de operatorul de rețea.

3. Menționează reclamantul că decizia i-a fost adusă la cunoștință la data de 03 martie 2018, nu este de acord cu ea, cât și cu calculul consumului de gaze naturale din 21 februarie 2018, efectuat pentru Moraru Vitalie și necesită a fi anulate.

4. La data de 15 martie 2018 a depus cerere prealabilă cu privire la anularea deciziei nr. 6 din 21 februarie 2018, concomitent a comunicat despre faptul că în caz de nesoluționare a pretențiilor sus indicate în termenul stabilit de Lege a prezentei cererii, va fi nevoit de a înainta o acțiune în instanța de judecată pentru soluționarea litigiului dat, cu anularea actelor sus menționate ca fiind ilegală, toate cheltuielilor de judecată vor fi suportate din contul SA „Moldovagaz”.

5. Aduge reclamantul că la data de 17 aprilie 2018 a recepționat răspunsul de la șeful SFGN or. Cahul SA „Moldovagaz”, Valeriu Valachi, prin care respinge cererea prealabilă din 15 martie 2018, astfel fiind respectată procedura prealabilă de soluționare a prezentei pricini pe cale extrajudiciară.

6. Consideră ilegală decizia nr. 6 din 21 februarie 2018 emisă de către șeful SFGN or. Cahul SA „Moldovagaz”, Valeriu Valachi, care are ca scop îmbogățirea fără justă cauză și urmează să fie anulată.

7. Astfel, invocă reclamantul că potrivit p. 156 din Hotărârea nr. 415 din 25 mai 2011 cu privire la aprobarea Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor natural – suma plății preventive este stabilită de către furnizor și nu trebuie să depășească contravaloarea consumului mediu lunar de gaze naturale. În cazul contractelor încheiate cu consumatorii finali – neproprietari ai imobilului, suma plății preventive sau modalitatea de determinare a acesteia nu trebuie să depășească contravaloarea consumului mediu de gaze naturale pe parcursul a două luni. Valoarea plății preventive este indicată obligatoriu în contractul de furnizare a gazelor naturale.

8. Reieșind din faptul că de către SRL „Cahul Gaz” este deținută informația ce ține de consumului mediu lunar de gaze pe perioada de referință și anume lunile decembrie, ianuarie și februarie 2014, 2015, 2016, 2017 și 2018, conform datelor deținute de SRL „Cahul Gaz” este cu mult mai mică decât este indicat în calculele de gaze natural efectuate la data de 21 februarie 2018:

Perioada	Total m³	Suma spre achitare
Decembrie 2015	150	1097,58 lei
Ianuarie 2016	290	2130,28 lei
Februarie 2016	217	1430,53 lei
Decembrie 2016	206	1357,61 lei
Ianuarie 2017	200	1317,84 lei
Februarie 2017	200	1317,84 lei
Decembrie 2017	153	931,73 lei
Ianuarie 2018	254	1675,80 lei
Februarie 2018	263	1281,69 lei

9. Conform prevederilor p. 152 din Hotărârea nr. 415 din 25 mai 2011 cu privire la aprobarea Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor natural – consumatorul final este în drept să conteste, în limitele termenului de prescripție, factura emisă de către furnizor pentru consumul de gaze naturale, calculat în rezultatul încălcării clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumate.

10. Notează reclamantul că, conform calculelor de gaze natural efectuate la data de 21 februarie 2018 este efectuat cu încălcarea cadrului legal deoarece nu este indicat în baza căror criterii a fost efectuată calculele cât și criteriile de stabilire a volumului de gaze consumat de familia sa care locuiește în apartamentul nr. 4 din mun. Cahul str. V. Stroiescu 35.

11. Menționează faptul că în luna februarie 2016 de către reprezentanții SRL „Cahul Gaz” a fost schimbat contorul de evidență a gazelor naturale și se constată din datele enunțate mai sus că nu există o diferență de consum de gaze, astfel că nu este probat de către furnizor că de către consumatorul Vitalie Moraru a fost efectuate furturi de gaze naturale sau alte acțiuni care au condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumate, totodată ține să menționeze că cotorul de gaze Actaris G 2.5 cu N/F „050201664” a fost instalat de către reprezentanții SRL „Cahul Gaz” cu defecțiunea indicate în raportul de expertiză judiciară nr. 1034 din 06 noiembrie 2017.

12. Comunică reclamantul că la efectuarea raportul de expertiză judiciară nr. 1034 din 06 noiembrie 2017 a fost invitat doar la deschiderea pachetului unde se afla cotorul de gaze Actaris G 2.5 cu N/F „050201664”, însă la efectuarea propriu zisă al expertizei judiciare nu a asistat deoarece nu a fost înștiințat despre data și ora efectuării expertizei judiciare, pentru a avea posibilitatea de a pune întrebări expertului de a vizualiza direcțiunile descrise în raportul de expertiză, cât și de a fi efectuat un experiment ce ține de modalitatea de stoparea mecanismului cotorului de gaze pentru efectuate furturi de gaze naturale sau alte acțiuni care au condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumate.

13. Susține reclamantul că calculele de gaze natural efectuate la data de 21 februarie 2018 mai este ilegal și prin faptul că intenționat sa indicat un volum mai mare de gaze pentru a exista diferența dintre datele raportate pe perioada de recalculare 01 decembrie 2015 – 17 februarie 2016.

14. Indică că, un sistem de calcul paușal este un sistem de plata pentru o prestație a unui serviciu, pentru un consum de utilități, etc. prin fixarea cu aproximație a unei sume globale. Practic nu se plătește suma efectiv consumata prin citirea contoarelor, ci un consum estimat în funcție de anumite criterii stabilite de furnizorul de utilități.

15. Prin încheierea din 06 iulie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central, a fost atras în proces SRL în calitate de intervenient accesoriu „Cahul Gaz”.

16. La 19 februarie 2021 SA „Moldovagaz” a depus cerere reconvențională împotriva lui Vitalie Moraru solicitând încasarea de la Vitalie Moraru a contului gazelor naturale, calculat conform metodei sistemului paușal la suma de 11865,98 lei și a taxei de stat în mărime de 355,98 lei.

17. În motivarea cererii reconvenționale a indicat că, prin decizia nr. 6 din 21 februarie 2018 s-a decis calcularea consumului de gaze naturale prin metoda sistemului paușal pentru perioada de 78 zile (01 decembrie 2015-17 februarie 2016) la suma de 11865, 98 lei. Astfel datoria pârâtului față de SA

„Moldovagaz” pentru consumul de gaze naturale, calculat prin metoda sistemului paușal, constituie 11865, 98 lei.

18. Notează că, la 16 septembrie 2003, SRL „Cahul Gaz”, ca furnizor a încheiat cu consumătorul Vitalie Moraru, locuitor al mun. Cahul, str. V. Stroiescu nr. 35, ap. 4, contractul de furnizare a gazelor naturale, conform căruia, furnizorul se obligă să presteze servicii de furnizare a gazelor naturale, iar consumatorul este obligat să achite gazele consumate și să păstreze intacte echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate acestuia.

19. Echipamentul de măsurare a gazelor Actaris Nr. E050201664, nou, a fost pus în exploatare la 01 iulie 2010, în temeiul Actului de aplicare a sigiliilor, conform Buletinului de verificare metrologică nr. A2409249, cu indicațiile 00001 m3.

20. La 17 februarie 2016, la domiciliul consumatorului Vitalie Moraru, reprezentanții SRL „Cahul-Gaz” demontând EMG (în scopul supunerii verificărilor metrologice periodice) au observat un orificiu în partea de jos al mecanismului de calcul.

21. Conform prevederilor p. 123 al Hotărârii ANRE nr.415 din 25 mai 2011 „Cu privire la aprobarea Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale”, contorul în cauză a fost demontat, împachetat și sigilat pentru a fi supus verificării tehnico-științifice. În aceeași zi au fost întocmite: Actul de demontare a EMG și Actul de depistare a încălcărilor condițiilor contractuale. Actele au fost întocmite în 2 exemplare (câte un exemplar pentru fiecare parte) și au fost semnate de consumator. În Actul de depistare a încălcărilor condițiilor contractuale, consumatorul a indicat dorința sa, de a alege independent instituția care va realiza expertiza tehnico-științifică.

22. Mai indică că Moraru Vitalie s-a adresat la Centrul Național de Expertize Judiciare cu cererea de efectuare a expertizei extrajudiciare a EMG, Actaris G2.5 Nr. E050201664, pentru a stabili dacă au fost, sau nu, exercitate careva intervenții asupra elementelor mecanismului de totalizare al contorului de gaze nominalizat. Raportul de expertiză extrajudiciară nr. 1034 din 06 noiembrie 2017 a constatat: „Pe suprafața unor dinți de agrenare al pinionului cifrat ”I” sunt prezente urme locale, formate în stratul superficial al materialului dinților în rezultatul unor acțiuni mecanice. După conturul suprafețelor modificate ale materialelor dinților, urmele nominalizate reprezintă urme statice și dinamice, formate la apăsarea și alunecarea pe corpul dinților pinionului a unui obiect dur ascuțit. La contrapunerea urmelor, prezente pe dinții pinionului cifrat ”I”, orificiului penetrant, prezent în capacul mecanismului de totalizare, a fost stabilit, că la introducerea prin orificiul penetrant nominalizat a unui obiect dur cilindric

cu diametrul comensurabil cu diametrul orificiului, capătul obiectului introdus, poate să contacteze cu sectoarele dinților pe care sunt amplasate urmele de acțiune mecanică, menționate mai sus. Reieșind din cele expus, se poate conchide, că în corpul capacului mecanismului de totalizare al contorului de gaze Actaris G 2,5 cu N/F ”050201664” este prezentă o adâncitură prevăzută pentru amplasarea dispozitivelor pentru citirea datelor la distanță. În peretele afundat al adânciturii nominalizate, la o distanță de apr. 5 mm de la marginea verticală din stîngă și apr. 6 mm de la marginea orizontală de sus, este prezent un orificiu penetrant cu diametrul apr. 1,3 mm. Sunt prezente semne materiale, care atestă faptul, că după formarea orificiului și răcirea materialului capacului dispozitivului de totalizare, prin el a fost trecut de mai multe ori un obiect dur, ascuțit, care a contactat cu pinionul cifrat ”I” al dispozitivului de totalizare”.

23. Adaugă SA „Moldovagaz” că, examinând materiale cauzei, raportându-le la cadrul normativ în vigoare, a adoptat la 21 februarie 2018, Decizia nr. 6 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, prin care s-a constatat încălcarea prevederilor art. 5 lit. g) al contractului de furnizare a gazelor naturale din 16 septembrie 2003 de către consumatorul Vitalie Moraru, care a condus la neînregistrarea volumului de gaze naturale consumat sau înregistrarea incompletă a gazelor naturale.

24. Astfel, în temeiul pct. 1292 , 151 din Regulamentul, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 415 din 25 mai 2011, Furnizorul a decis calcularea consumului de gaze naturale prin metoda sistemului paușal, pentru perioada de 78 zile (01 decembrie 2015-17 februarie 2016), fiind stabilită suma de 11865,98 lei.

25. Totodată, indică că, la baza emiterii deciziei Furnizorului au stat: Contractul de furnizare a gazelor naturale din 16 septembrie 2003, Buletinul de verificare metrologică nr. A2409249, Actul de aplicare a sigiliilor, din 01 iunie 2010 asupra contorului verificat metrologic, cu indicațiile 0001 m³ , Actul de demontare a EMG din 17 februarie 2016, Actul de depistare a încălcărilor condițiilor contractuale din 17 februarie 2016, Nota de serviciu a controlorului din 22 februarie 2016, Raportul de expertiză extrajudiciară nr. 1034 din 06 noiembrie 2017, efectuat de CNEJ.

26. La 28 februarie 18 în adresa consumatorului (cu aviz recomandat) au fost expediate Decizia furnizorului, actele care au stat la baza adoptării deciziei și chitanța de plată în numerar, care au fost recepționate de către pârât la 03 martie 2018. Astfel, procedura de soluționare prealabilă a litigiului a fost respectată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

27. Prin hotărârea din 05 august 2022 a Judecătorei Cahul, sediul Central, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea lui Vitalie Moraru înaintată împotriva SA „Moldovagaz”, cu privire la anularea deciziei SA „Moldovagaz” nr. 6 din 21 februarie 2018, cu privire la anularea chitanței de plată și cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată. S-a admis acțiunea reconvențională a SA „Moldovagaz” către Vitalie Moraru cu privire la încasarea costului gazelor naturale și a cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la Vitalie Moraru în beneficiul SA „Moldovagaz” costul gazelor naturale, calculat conform sistemului paușal, în sumă de 11865, 98 lei. S-a încasat de la Vitalie Moraru în beneficiul SA „Moldovagaz” cheltuielile pentru taxa de stat achitată, în mărime de 355, 98 lei. Măsura de asigurare, privind suspendarea deciziei SA „Moldovagaz” nr. 6 din 21 februarie 2018, aplicată prin încheierea judecătorei Cahul din 02 mai 2018, s-a ridicat.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

28. La 11 august 2022 avocatul Valeriu Negoită în interesele lui Vitalie Moraru a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Cahul, sediul Central din 05 august 2022, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă.

29. La 23 ianuarie 2023 avocatul Valeriu Negoită în interesele lui Vitalie Moraru a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii Judecătorei Cahul, sediul Central din 05 august 2022, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

30. Prin decizia din 19 decembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, s-a respins apelul declarat de către avocatul Valeriu Negoită în interesele apelantului Moraru Vitalie. S-a menținut hotărârea Judecătorei Cahul sediul Central din 05 august 2022, pronunțată în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Vitalie Moraru către SA „Moldovagaz”, cu privire la anularea deciziei nr. 6 din 21 februarie 2018, anularea chitanței de plată, încasarea cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională a SA „Moldovagaz” către Vitalie Moraru cu privire la încasarea costului gazelor naturale și a cheltuielilor de judecată prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea lui Vitalie Moraru înaintată împotriva SA „Moldovagaz”, cu privire la anularea deciziei SA „Moldovagaz” nr. 6 din 21 februarie 2018, cu privire la anularea

chitanței de plată și cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată și admisă acțiunea reconvențională a SA „Moldovagaz” către Vitalie Moraru cu privire la încasarea costului gazelor naturale și a cheltuielilor de judecată, s-a încasat de la Vitalie Moraru în beneficiul SA „Moldovagaz” costul gazelor naturale, calculat conform sistemului paușal, în sumă de 11865, 98 lei, cât și s-a încasat de la Moraru Vitalie în beneficiul SA „Moldovagaz” cheltuielile pentru taxa de stat achitată, în mărime de 355, 98 lei, măsura de asigurare, privind suspendarea deciziei SA „Moldovagaz” nr. 6 din 21 februarie 2018, aplicată prin încheierea judecătoreiei Cahul din 02 mai 2018, a fost ridicată.

31. În motivarea soluției, instanța de apel a reținut prevederile pct. 123 alin. (1), (2), (3), pct. 113, pct. 114, pct. 78 lit. j), pct. 128 și pct. 151 al Hotărârii ANRE nr. 415 din 25 mai 2011 cu privire la aprobarea Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale (în vigoare până la 30 iunie 2019).

32. Totodată Curtea de Apel Cahul a reținut că, instanța de fond just a constatat, că consumatorul final Vitalie Moraru a încălcat clauzele contractuale prin intervenția vizibilă în funcționarea echipamentul de măsurare, și anume intervenția în sigiliul contorului ceea ce prezumă consumul neînregistrat ori înregistrat necorespunzător de gaze natural.

33. A notat că, potrivit concluziei Raportului de expertiză extrajudiciară nr. 1034 din 06 noiembrie 2017: ”Reieșind din cele expuse mai sus, se poate conchide, că în corpul capacului mecanismului de totalizare al contorului de gaze Actaris G 2,5 cu N/F ”050201664” este prezentă o adâncitură prevăzută pentru amplasarea dispozitivelor pentru citirea datelor la distanță. În peretele afundat al adânciturii nominalizate, la o distanță de apr. 5 mm de la marginea verticală din stânga și apr. 6 mm de la marginea orizontală de sus, este prezent un orificiu penetrant cu diametrul apr. 1,3 mm. Sunt prezente semne materiale, care atestă faptul, că după formarea orificiului și răcirea materialului capacului dispozitivului de totalizare, prin el a fost trecut de mai multe ori un obiect dur, ascuțit, care a contactat cu pinionul cifrat ”I” al dispozitivului de totalizare”.

34. A subliniat că, probele prezentate confirmă vinovăția directă a lui Vitalie Moraru privind încălcarea obligațiilor contractuale, și anume încălcarea prevederilor pct.5 lit. g) din contractul de furnizare a gazelor naturale nr.10147 din 16.09.2003, care menționează că „consumatorul este obligat să păstreze intacte echipamentului de măsurare și sigiliile aplicate acestuia”, însă consumatorul final Moraru Vitalie nu a asigurat integritatea echipamentului de măsurare instalat la domiciliul său.

35. A mai reținut instanța de apel că, în conformitate cu prevederile pct.129² al Regulamentului, operatorul de rețea SRL „Cahul-Gaz” a adoptat o decizie legală, prin care a constatat încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul Moraru Vitalie prin introducerea unui obiect străin, dur cilindric prin orificiul penetrat ce a produs stoparea (frânarea) tamburului cifrat ”I” al mecanismului de totalizare a contorului, acțiune ce conduce la consumul gazelor fără înregistrarea incompletă a gazelor naturale, calculând consumul fraudulos de gaze conform sistemului paușal, în baza prevederilor legale.

36. A mai indicat că, potrivit art. 83 alin. (5) al Legii cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27.05.2016, în cazul în care se constată documentar faptul că un consumator final a consumat gaze naturale prin ocolirea echipamentului de măsurare, prin denaturarea indicațiilor acestuia sau prin alte modalități de consum neînregistrat de echipamentul de măsurare, consumatorul final achită contravaloarea gazelor naturale consumate, care se determină prin aplicarea sistemului paușal.

37. Prin urmare a constatat că, că furnizorul în conformitate cu prevederile Anexei nr. 4 al Regulamentului a efectuat calculul consumului de gaze conform sistemului paușal în sumă totală de 11865,98 lei pentru perioada 01 decembrie 2015-17 februarie 2016, ceea ce impune respingerea argumentelor apelantului și reprezentantului acestuia, că calculul consumului de gaze naturale realizat la 21 februarie 2018 este efectuat cu încălcarea cadrului legal la data de 21 februarie 2018.

38. Cu referire la argumentul apelantului referitor la tardivitatea acțiunii reconvenționale, instanța a menționat că, Decizia nr. 6 din 21 februarie 2018 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale a fost emisă în temeiul art. 129² al regulamentului pentru furnizarea gazelor naturale, respectiv de la data emiterii deciziei începe să curgă termenul de prescripție, acțiunea reconvențională fiind depusă de SA „Moldovagaz” la data de 19 februarie 2021, ceea ce denotă încadrarea acestuia în termenul prevăzut de art. 267 Cod civil.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

39. La 8 aprilie 2024, avocatul Valeriu Negoită în interesele lui Vitalie Moraru a depus cerere de recurs împotriva hotărârii Judecătorei Cahul, sediul Central din 5 august 2022 și deciziei din 19 decembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii Judecătorei Cahul, sediul Central din 5 august 2022 și deciziei din 19

decembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, admiterea integrală a acțiunii, declararea ca fiind inadmisibil procesul în partea acțiunii reconvenționale.

ARGUMENTELE RECURSULUI

40. În susținerea recursului recurentul a reiterat cele invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel, suplimentar a indicat că cu hotărârea din 5 august 2022 a Judecătorei Cahul sediul Central și decizia din 19 decembrie 2023 al Curții de Apel Cahul nu este de acord și necesită de a fi casate integral ca neîntemeiate.

POZIȚIA INTIMATULUI

41. Prin referința depusă la 2 mai 2024, SA „Moldovagaz” a solicitat respingerea cererii de recurs ca fiind inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

42. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

43. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

44. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

”(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

45. Art. 246 alin. (1) și (2) din Codul administrativ:

”(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, ”recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

46. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată recurentului la data de 19 februarie 2024, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d.225 V-I).

47. Cererea de recurs a fost depusă la data de 8 aprilie 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

48. Din analiza prevederilor art. 245¹, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

49. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

50. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

51. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Cahul și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

52. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de avocatul Valeriu Negoită în interesele lui Vitalie Moraru, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

53. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

54. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

55. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Cahul și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Cahul, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

56. Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

57. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi

mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

58. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

59. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit.h) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de avocatul Valeriu Negoită în interesele lui Vitalie Moraru.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc